

**Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos,  
nustatytos Specialiuju žemės naudojimo sąlygu įstatymo 99 straipsnyje  
(įstatymo aktuali redakcija čia ...)**

**Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose draudžiama:**

1) lieti srutas arba skystą mėšlą, neįterpiant jų į gruntą, statyti tvartus (išskyrus tvartus, kurie statomi ne mažesniu kaip 50 metrų atstumu iki paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos išorinės ribos ir kuriuose laikoma ne daugiau kaip 10 sutartinių gyvulių), fermas, įrengti srutų ir mėšlo sandėliavimo vietas ir įrenginius ir (ar) tirštojo mėšlo rietuves ne prie esamų tvartų ir (ar) fermų;

2) statyti ir (ar) įrengti sąvartynus, kapines, išskyrus veikiančių kapinių išplėtimą nemažinant atstumo iki vandens telkinio kranto linijos;

3) barstyti ar purkšti iš lėktuvų augalų apsaugos produktus ir tręšiamuosius produktus;

4) tręšiant dirvožemį per metus naudoti daugiau kaip 80 kg/ha azoto ir 15 kg/ha fosforo veikliosios medžiagos neparengus tręšimo plano pagal aplinkos ministro ir žemės ūkio ministro nustatytus tvarkos aprašus ir nepateikus duomenų apie azoto ir fosforo veikliųjų medžiagų panaudojimą Paraiškų priėmimo informacinėje sistemoje;

5) vykdyti plynuosius pagrindinius miško kirtimus šlaituose, kurių nuolydis didesnis kaip 15 laipsnių, išskyrus atvejus, kai piliakalnių, pilkapių, gamtos paveldo objektų ir kiti šlaitai tvarkomi pagal kultūros paveldo objekto tvarkymo projektus, saugomų teritorijų planavimo dokumentus, saugomų rūšių apsaugos planus, aplinkos ministro nustatyta tvarka patvirtintus invazinių rūšių populiacijų gausos reguliavimo veiksmų planus;

6) auginti ir dauginti genetiškai modifikuotus organizmus, augalus ir jų sėklas;

7) statyti pastatus natūraliuose šlaituose, kurių nuolydis didesnis kaip 15 laipsnių, išskyrus atvejus, kai:

a) sodybose ar buvusiose sodybose statomi sodybų pastatai;

**TAR pastaba.** 99 straipsnio 7 punkto a papunkčio redakcija nuo 2028-01-01:

a) sodybose statomi sodybų pastatai;

b) inžinerinei infrastruktūrai būtini statiniai;

8) statyti pastatus mažesniu kaip 50 metrų atstumu iki paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos išorinės ribos, išskyrus atvejus, kai:

a) atstatomi identiški buvusios sodybos pastatai;

**TAR pastaba.** 99 straipsnio 8 punkto a papunktis netenka galios 2028-01-01.

b) statomi pastatai miestuose, miesteliuose ir kompaktiškai užstatytose kaimų teritorijose, sodybose, valstybinių parkų planavimo schemose (ribų ir tvarkymo planuose), savivaldybių ar jų dalių bendruosiuose planuose išskirtose urbanizuojamose teritorijose kaime, kai šios teritorijos nutolusios ne daugiau kaip 200 m nuo kompaktiškai užstatytų kaimų teritorijų;

c) už paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos išorinės ribos statoma ne daugiau kaip viena ne didesnio kaip 25 kvadratinių metrų bendrojo ploto ir ne aukštesnė kaip 4,5 metro asmeninio naudojimo pirtis be rūšio sodyboje ar kitos paskirties žemės rekreacinių teritorijų naudojimo būdo žemės sklype;

d) statomi elingai, kempingai, viešai lankyti pritaikyti su vandens telkiniu susiję sporto paslaugų inžineriniai statiniai, numatyti savivaldybės ar jos dalies bendrajame plane ir (ar) saugomos teritorijos specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose nustatytoje rekreacijai skirtoje teritorijoje;

9) statant naujus pastatus arba rekonstruojant esamus pastatus sodyboje, kurios pastatai yra mažesniu negu 50 metrų atstumu nuo paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos išorinės ribos, mažinti šį atstumą, išskyrus šio straipsnio 8 punkto b ir c papunkčiuose nurodytus atvejus;

10) laikyti ir naudoti apgyvendinimo, nakvynės, maitinimo tikslams vagonėlius ar kitus šioje dalyje nurodytai paskirčiai naudojamus kilnojamuosius objektus, išskyrus atvejus, kai tokie objektai laikomi ir naudojami:

a) sodyboje (ne daugiau kaip vienas vagonėlis);

b) kempinguose;

c) prie statomų ir (ar) rekonstruojamų statinių jų statybos metu, turint Statybos įstatyme nustatyta tvarka išduotą statybą leidžiantį dokumentą ir kai šių objektų skaičius ir parametrai numatyti statinio projekte;

d) mokslo institucijų vykdomiems moksliniams tyrimams atlikti;

e) turint savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus išduotą leidimą viešiesiems renginiams rengti;

f) nustatytose vietose ir laiku vykdant verslinę žvejybą;

g) krašto apsaugos tikslams;

11) važiuoti motorinėmis transporto priemonėmis ir jas statyti arčiau kaip 25 metrai nuo vandens telkinio kranto linijos, išskyrus atvejus, kai:

a) mažesniu, negu nurodyta, atstumu šiomis priemonėmis važiuojama ar jos statomos čia esančiuose keliuose, gatvėse, aikštėse, stovėjimo aikštelėse, gyvenamųjų namų kiemuose;

b) vykdomi žmonių paieškos ir gelbėjimo darbai, ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarijų padarinių likvidavimo darbai, valstybės sienos ir (ar) krašto apsauga, viešosios tvarkos užtikrinimas, kariniai mokymai ir (ar) pratybos, aplinkos apsaugos valstybinė kontrolė, prevencinė veikla saugomos teritorijos apsaugos ir naudojimo režimo pažeidimams išvengti, saugomų teritorijų gamtotvarkos, aplinkos monitoringo ir tyrimo, hidrometeorologijos darbai;

c) vykdomi leistini žemės ar miškų ūkio, melioracijos statinių priežiūros, rekonstravimo ir (ar) remonto darbai, vidaus vandenų kelių priežiūros ir statinių statybos darbai, nustatytose vietose – verslinė žvejyba;

d) reikia į vandenį nuleisti plaukiojimo priemones arba užvažiuoti motorinėmis transporto priemonėmis ant paviršinio vandens telkinio ledo, jeigu teisės aktuose tokia veikla šiame telkinyje leidžiama;

e) jos naudojamos važiuoti vandens telkinių ledu laikantis specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, nustatytų paviršiniams vandens telkiniams;

f) vykdomi inžinerinės infrastruktūros eksploatavimo darbai;

g) vykdomi Žemės gelmių registre užregistruoti žemės gelmių tiesioginio tyrimo darbai, požeminio vandens arba naudingųjų iškasenų gavyba;

12) tvirti tvorais, kitais statiniais, įrenginiais ir (ar) įveisiamais želdiniais, medžių ir krūmų liekanomis kliudyti pakrante praeiti asmenims (toliau šiame punkte – užtvėrimai) paviršinio vandens telkinio apsaugos zonos dalyje, apimančioje 5 metrus nuo vandens (kranto) linijos (esant vidutiniam vandens lygiui). Jeigu žemė pirmuosius 5 metrus nuo vandens telkinio kranto linijos yra užpelkėjusi arba yra stačiame šlaite (skardyje), nurodytas užtvėrimų draudimas taikomas didesniu atstumu nuo vandens taip, kad bent vieno metro pločio žemės juosta būtų tinkama asmenims praeiti vandens telkinio pakrante. Šiame punkte nustatyti reikalavimai netaikomi tvoroms, kurios būtinos aptverti:

a) šio įstatymo 100 straipsnio 4 punkte nurodytus statinius ir (ar) įrenginius paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostose;

b) kultūros, gamtos paveldo objektus, parkus ir kitus atskiruosius želdynus, botanikos, zoologijos sodus, dendrologines kolekcijas, vaikų poilsiui skirtas teritorijas, gamtotvarkos priemonių įgyvendinimo teritorijas (kai gamtotvarkos priemonės numatytos saugomos teritorijos planavimo dokumentuose);

c) žemės ūkio ministro nustatyta tvarka deklaruotas ganyklas Ūkinių gyvūnų registre įregistruotiems žolėdžiams ūkiniams gyvūnams ganyti, įrengiant vielinį ganyklos aptvarą, įskaitant elektrinį, kuris gali būti laikomas pastatytas ir (ar) įrengtas tik šių gyvūnų ganymo metu. Pakrantėje esančioje ganyklos aptvaro dalyje, laikantis aplinkos ministro nustatytų reikalavimų, privaloma įrengti vartus ar kitas priemones asmenims pereiti per ganyklą;

13) arti statesniuose kaip 15 laipsnių šlaituose ir arčiau kaip 1 metras nuo tokio šlaito viršutinės briaunos.